

Revideret notat om vurdering af institutionernes kvalitetssikringssystemer

Det oprindelige notat blev udarbejdet på baggrund af Akkrediteringsrådets drøftelser på møderne 9. april 2014 og 20. juni 2014 om vurdering og beslutning om tildeling af akkreditering til videregående uddannelsesinstitutioner. Det er hensigten, at notatet løbende skal afspejle rådets forventninger til opfyldelsen af de fem kriterier. Derfor er notatet ajourført på baggrund af Akkrediteringsrådets erfaringer fra det første år med institutionsakkrediteringer. Notatet er godkendt på rådets møde 22.-23. juni 2016.

Notatet uddyber de krav, som Akkrediteringsrådet vil stille til institutioner, som søger om institutionsakkreditering, og tager udgangspunkt i de informationer, som kan udledes af akkrediteringsloven, akkrediteringsbekendtgørelsen og vejledningen om institutionsakkreditering.

Notatets målgruppe er medlemmerne af de akkrediteringspaneler, der er nedsat i forbindelse med institutionsakkreditering, samt institutionerne.

Det beskriver først de rammer, som vurderingerne og afgørelserne foretages inden for. Dernæst beskriver det, hvad Akkrediteringsrådet vil lægge vægt på i forbindelse med tildelingen af henholdsvis positiv akkreditering, betinget positiv akkreditering og afslag på akkreditering.

For at tydeliggøre, hvad Akkrediteringsrådet forventer af institutioner, der skal institutionsakkrediteres, indeholder notatet også en række eksempler. Disse eksempler erstatter ikke de komplekse krav, der opstilles i loven, bekendtgørelsen og vejledningen knyttet til institutionsakkreditering, men eksemplerne peger på nogle af de mange centrale forhold, som Akkrediteringsrådet forventer at lægge vægt på i sin vurdering.

Akkrediteringsrådet træffer sine afgørelser på baggrund af et akkrediteringspanels vurderinger og en indstilling fra Danmarks Akkrediteringsinstitution (AI).

Akkrediteringsrådet

23. juni 2016

Danmarks
AkkrediteringsinstitutionBredgade 38
1260 København K
Tel. 3392 6900
Fax 3392 6901
Mail akkr@akkr.dk
Web www.akkr.dk

CVR-nr. 3060 3907

Sagsbehandler
Område for rådsbetjening og
analyse

Ref.-nr. 16/018363-01

Rammer for vurderingen

Akkrediteringsloven fastlægger rammer, som med en vis præcision angiver den kvalitet, der skal være i institutionens kvalitetssikringsarbejde. Bemærkningerne til loven omfatter en beskrivelse af, hvad der karakteriserer arbejdet med kvalitetssikring på en institution, som kan gives henholdsvis positiv akkreditering, betinget positiv akkreditering eller afslag på akkreditering. Disse bemærkninger er refereret i *Vejledning om institutionsakkreditering*.

Akkrediteringsbekendtgørelsen fastlægger fem kriterier, som med deres underpunkter angiver det emnemæssige fokus for vurderingen af de videregående uddannelsesinstitutioners arbejde med kvalitetssikring af deres uddannelser. De fem kriterier indkredser således de områder, som kvalitetssikringen skal omfatte, og de er gengivet i vejledningen.

Vejledningen fremhæver derudover en række tværgående grundlæggende forventninger til institutionernes kvalitetssikringsarbejde. Disse forventninger er formuleret på baggrund af akkrediteringsloven, lovens bemærkninger og akkrediteringsbekendtgørelsen. De tværgående forventninger siger noget om karakteren af institutionens kvalitetssikring, og de vil derfor indgå i drøftelser om, hvor velfungerende den enkelte institutions system og udmøntning i praksis er. I den forbindelse vil det også være centralt for vurderingen, hvilke konkrete forbedringer systemet i praksis har medført.

Vejledningen lægger op til, at enhver institution skal definere sine strukturer og arbejdsmetoder i kvalitetssikringsarbejdet, således at de bedst afspejler den enkelte institutions karakteristika. Det sker ud fra en anerkendelse af, at strukturer og arbejdsformer, der virker på én institution, ikke nødvendigvis vil være velfungerende på en anden institution, som for eksempel har en anden størrelse eller organisationskultur. Derfor betoner vejledningen, at det er vigtigt, at kvalitetssystemet er afprøvet i praksis. Først gennem de konkrete samspil på institutionen viser det sig, om en politik, strategi og ansvarsfordeling fungerer godt i praksis og ikke eksempelvis støder på lokal modstand, der blokerer for udmøntningen af den eller producerer uforudsete, uheldige sideeffekter, der svækker organisationens arbejde. Et notat om velfungerende praksis findes på www.akkr.dk.

Akkrediteringsrådet har med udgangspunkt i lovgivningens beskrivelse af de tre udfaldskategorier, bekendtgørelsens fem kriterier med underpunkter og vejledningens grundlæggende forventninger til kvalitetssikringsarbejdet lagt sig fast på følgende bud på krav til en institutions kvalitetssikring.

Krav til en positiv institutionsakkreditering

Som allerede nævnt betoner vejledningen, at enhver institution skal definere sine strukturer og arbejdsmetoder i forbindelse med kvalitetssikringsarbejdet, så de bedst afspejler den pågældende institutions karakteristika.

Det følgende karakteriserer en institution, der tildeles positiv akkreditering:

Institutionen opfylder de krav, der stilles i de fem kriterier.

Det betyder for det første, at institutionen løbende gennemfører de indsats, som uddybningspunkterne til de fem kriterier beskriver. Hvis akkrediteringspanelet har identificeret et problem, vil der, jf. bl.a. lovbemærkningerne, for en institution der vil kunne tildeles en positiv institutionsakkreditering, være tale om en mindre, klart afgrænset problemstilling, som institutionens ledelse allerede er opmærksom på, og som institutionen efter panelets vurdering aktuelt adresserer på en tilfredsstillende måde.

For det andet er det en forudsætning for positiv akkreditering, at der er god kvalitet i udmøntningen af kvalitetssikringsarbejdet. Det vil sige, at institutionens indsats er velbeskrevet og bygger på en velfungerende og systematisk praksis. Institutionen har et udbygget informationssystem med relevante data for den enkelte uddannelse og fastlagte politikker for, hvornår og hvordan ledelsen vil skride ind over for en uddannelse, der udviser problemer. Ligeledes er der en god informationsudveksling, både vertikalt og horisontalt, som understøtter velbegrundede indsats. Der er et bredt engagement blandt institutionens ansatte, studerende og ledelse, som bruger viden og erfaringer i fremtidige indsats, og skaber udvikling og tydelige forbedringer for de studerende. Institutionen gennemfører også løbende justeringer af sin kvalitetssikringspraksis.

For det tredje har institutionen forholdt sig tydeligt og selvstændigt til videngrundlaget for institutionens uddannelser, og den har på den baggrund tilrettelagt processer, der sikrer stærke faglige miljøer bag de enkelte uddannelser.

Der vil bl.a. blive lagt vægt på, om institutionen har fundet gode løsninger på problemstillinger, som ud fra AI's hidtidige erfaringer har vist sig at være udfordrende for kvalitetssikringsarbejdet på videregående uddannelsesinstitutioner, herunder:

- At der gennemføres løbende og tilbagevendende evalueringer af hver enkelt uddannelse, at resultaterne af disse evalueringer analyseres, og at ledelsen handler på baggrund af evalueringernes resultater.
- At institutionen handler effektivt og i tide, når man konstaterer problemer, således at kvalitetsproblemer hurtigst muligt adresseres, og de studerende tydeligt mærker forbedringerne.
- At det er tydeligt for akkrediteringspanelet, at strategiske diskussioner på ledelsesniveau fører til substantielle ændringer, herunder ændringer i uddannelsesporteføljen, indholdsmæssige ændringer eller væsentlige ændringer i ressourcetildelingen til en eller flere uddannelser.
- At institutionen har en aktiv aftagerkontakt, hvor den enkelte samlede uddannelse drøftes med aftagerne. Aftagerkontakten begrænser sig ikke til formelle årlige aftagermøder, men er karakteriseret ved løbende kontakt og konkrete initiativer, der styrker uddannelsernes relevans og kvalitet.
- At institutionen har en løbende og aktiv dialog med studerende og dimittender om uddannelsen.
- At institutionen handler effektivt og konkret, når der konstateres udfordringer med hensyn til institutionens dimittenders ledighed eller relevante beskæftigelse.

Det skal understreges, at der ikke er tale om en udtømmende liste, men alene om eksempler, der kan tjene til illustration.

Krav til en betinget positiv institutionsakkreditering

Det følgende karakteriserer en institution, der tildeles betinget positiv akkreditering:

Institutionen lever overordnet set op til de krav, der stilles i de fem kriterier.

Det betyder for det første, at institutionen løbende gennemfører de indsatser, som uddybningspunkterne til kriterierne beskriver. Akkrediteringspanelet har samtidig en opfattelse af, at det er ”hovedparten af uddannelsesinstitutionens kvalitetssikringssystem, der er velbeskrevet, velargumenteret og fungerer rimeligt i praksis, men at der er mindre velfungerende områder, som kræver opfølgning af institutionens kvalitetsindsatser”, som vejledningen beskriver det, bl.a. på baggrund af lovbemærkningerne.

For det andet er der god kvalitet i udmøntningen af kvalitetssikringsarbejdet. Det ”fungere[r] rimeligt i praksis”, selvom der er ”mindre velfungerende områder”, jf. bl.a. lovbemærkningerne.

Derfor må forventningerne til kvalitetssikringsarbejdet også grundlæggende antages at være, at institutionen i hovedparten lever op til de tværgående grundlæggende forventninger.

De nævnte ”mindre velfungerende områder” kunne for eksempel være:

- At væsentlige nøgletal på tværs af uddannelser ikke er tilstrækkeligt solide og ikke løbende behandles sammen med anden væsentlig information, og at akkrediteringspanelet derfor vurderer, at der ikke er tale om en effektiv ledelsesinformation
- At det ikke er muligt at vurdere, hvordan dele af kvalitetssikringssystemet vil fungere i praksis, fordi der er tale om en relativt ny kvalitetssikringsprocedure, som endnu er under indfasning eller kun i begrænset omfang er afprøvet i praksis
- At konkrete aktiviteter, som eksempelvis nævnes i uddybningspunkterne til kriterierne, ikke fungerer godt på institutionen i dag
- At kvalitetssikringssystemet ikke omfatter alle institutionens relevante uddannelsesaktiviteter.

Det skal understreges, at der ikke er tale om en udtømmende liste, men alene om eksempler, der kan tjene til illustration.

Samtidig er det i loven en grundlæggende forudsætning, at ”uddannelsesinstitutionen vil kunne rette op på forholdene inden for en kortere periode på f.eks. et til to år”. Hvis Akkrediteringsrådet ikke vurderer, at dette er realistisk, er der ikke grundlag for at tildele institutionen betinget positiv akkreditering.

Afslag på institutionsakkreditering

Hvad kunne karakterisere institutionen, som indstilles til afslag på akkreditering?

Vejledningen peger med reference til lovens bemærkninger på, at det gælder institutioner, hvor ”der er flere væsentlige mangler i kvalitetssikringssystemets opbygning eller funktion i praksis”.

Her kan der være tale om forskellige scenarier:

- Der er tale om en institution, som har et velbeskrevet og velargumenteret kvalitetssystem, som imidlertid ikke fungerer i praksis.
- Der er tale om en institution, hvor kvalitetssikringssystemet ikke dækker væsentlige dele af institutionens samlede organisation.
- Der er reelt ikke tale om et samlet kvalitetssikringssystem, men snarere om en række spredte enkeltaktiviteter.
- Institutionen vil ikke realistisk kunne rette op på de mindre velfungerende områder inden for en kortere periode på for eksempel et til to år.

Særligt med hensyn til fornyet vurdering af en institution, der oprindeligt blev tildelt betinget positiv akkreditering

Til sidst skal tilføjes en bemærkning om krav til positiv akkreditering i forbindelse med genakkreditering: Da genakkrediteringen gennemføres mindre end to år efter den oprindelige akkreditering, kan der inden for et i øvrigt velfungerende system på enkelte punkter være indsatser, som det endnu ikke er muligt at se resultaterne af, eller indsatser, som fortsat er under indfasning. Akkrediteringspanelet må derfor i disse tilfælde vurdere, om de valgte indsatser er formålstjenlige, og om implementeringen af dem vil sikre, at indsatserne fører til opfyldelse af de definerede mål.